

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

1
2

28 מרץ 2017

לפני:

כב' השופט דניאל גולדברג

נציג ציבור (עובדים) גב' חיה דסקל

נציג ציבור (מעסיקים) גב' שרה זימן

סרגיי חבנסקי ת.ז. 321313058
ע"י ב"כ: עו"ד ולדימיר פוסטרנק

התובע

-

בטר אנד דיפרנט בע"מ חברות 510827249
ע"י ב"כ: עו"ד בנימין שור

הנתבעת

3
4

פסק דין

- 1 .1. התובע, מר סרגיי חבנסקי, הועסק כעוזר נהג וסדרן בנתבעת מחודש 6/2001 עד
2 לפיטוריו בחודש 1/2014.
- 3 .2. בתביעה זו טוען התובע כי גמול שעות נוספות גלובלי, ששולם לו החל מחודש
4 3/08, היה למעשה שכר עבודה רגיל, ועל כן הוא לא תוגמל בעד שעות נוספות
5 רבות שעבד. כן טוען התובע כי הנתבעת שילמה לו זכויות סוציאליות בחסר בשל
6 כך שהתשלומים לא כללו בבסיסם את רכיב השעות הנוספות הגלובלי.
- 7 .3. בהתאם לכך, ביקש התובע בכתב התביעה לפסוק לו הפרשי שכר (בסך 253,470
8 ש"ח) ופיצויי הלנת שכר, פיצוי בגין הפרשה לפנסיה בחסר, הפרשי פיצויי פיטורים
9 ופיצויי הלנת פיצויי פיטורים, הפרשי פדיון חופשה, דמי הבראה, פיצוי לדוגמה
10 בגין תלושי שכר שמפרים את הוראת סעיף 24(ב) לחוק הגנת השכר וכן פיצוי
11 לדוגמה בגין אי מתן הודעה לעובד על תנאי עבודה.
- 12 .4. הנתבעת טוענת כי עד לחודש 2/08 קיבל התובע תשלום בגין שעות נוספות על פי
13 דיווח, וכי החל מחודש 3/08, בהתאם לסיכום שנעשה עם התובע, שולמה לו
14

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 תוספת שעות נוספות גלובלית, וזאת על רקע קשיים במעקב אחר שעות העבודה
2 של התובע.
- 3 5. בהתאם לכך, המחלוקת העיקרית הטעונה הכרעה בהליך הינה האם רכיב
4 השעות הנוספות הגלובליות ששולם לתובע החל מ-3/08, הינו למעשה "שכר
5 רגיל", או שיש להכיר בו כתוספת אמיתית המשולמת בעד עבודה בשעות
6 נוספות.
- 7
- 8 **העובדות הצריכות לעניין**
- 9 6. הנתבעת עוסקת בשיווק מוצרי מזון ומנהלת מפעל במישור אדומים.
10 7. התובע הועסק כעוזר נהג וסדרן החל מחודש 6/01 עד לחודש 1/14.
11 8. בתפקידו כ"עוזר נהג" התלווה התובע לממונה הישיר שלו, מר בוריס לוקשין
12 ("בוריס"), שהועסק על ידי הנתבעת כנהג. תפקידו של התובע כ"עוזר נהג" היה
13 לסייע בפריקת מוצרי הנתבעת מהמשאית ולהכניסם לחנויות של לקוחות
14 הנתבעת (למחסן או ישירות למדפים).
- 15 9. תפקידו העיקרי של התובע, מבחינת משך הזמן שהקדיש לו ביחס לכלל שעות
16 עבודתו – היה "סדרן". בתפקיד זה נדרש התובע לעבור בין החנויות של לקוחות
17 הנתבעת שהיו "באחריותו" ולסדר את מוצרי הנתבעת על מדפי החנות כך
18 שהמוצרים לא יחסרו ויוצגו באופן מסודר ומושך.
- 19 10. לוח הזמנים השבועי של התובע היה מתוכנן וצפוי למדיי, אם כי לא קשיח. להלן
20 נתאר את העובדות המוסכמות ואת העובדות שאינן מוסכמות באשר ללוח
21 הזמנים השבועי של התובע, ונפרט את הכרעתינו ונימוקיה.
- 22 11. עד לחודש 2/08 שולם לתובע גמול עבודה בשעות נוספות לפי דיווח שמילא
23 התובע בכתב ידו על גבי כרטיסי עבודה. בוריס היה חותם על שעות העבודה של
24 התובע.
- 25 12. כך למשל, בחודש 2/08 שולם לתובע שכר יסוד בסך 5,000 ₪, 29.50 שעות
26 נוספות בשיעור 125% בסך 991.27 ₪, 17.5 שעות נוספות בשיעור 150% בסך
27 705.65 ₪, 3.5 שעות נוספות בשיעור 100% בסך 94.09 ₪ (כך נרשם בתלוש),
28 0.5*19 שעה נוספות בסך 319 ₪ ותשלומים נוספים. סך התשלום ששולם לתובע
29 ברוטו היה 7,827 ₪ ו-6,485 ₪ נטו.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

13. החל מחודש 3/08 שולם לתובע שכר יסוד בסך 5,000 ₪ וכן תוספת שעות נוספות גלובלית בסך 1,400 ₪. סך התשלומים ברוטו ששולם לתובע היה 6,849 ₪ והסכום נטו ששולם לו היה 5,800 ₪.
14. בחודשים 4/08 עד 10/08 שולם לתובע שכר יסוד בסך 5,000 ₪ וכן תוספת שעות נוספות גלובלית בסך 1,411 ₪ או 1,412 ₪.
15. בחודש 11/08 שולם לתובע שכר יסוד בסך 5,000 ₪. תוספת השעות הנוספות הגלובלית עלתה לסך 1,780 ₪, ונותרה בשיעור זה עד לחודש 4/09.
16. החל מחודש 5/09 שולם לתובע שכר יסוד בסך 5,000 ₪, אך תוספת השעות הנוספות הגלובלית עלתה ל-1,950 ₪. התוספת נותרה בשיעור זה עד לחודש 2/10.
17. החל מחודש 3/10 שולם לתובע שכר יסוד בסך 5,000 ₪. בחודש 3/10 ירדה תוספת השעות הנוספות הגלובליות לסך 1,937 ₪.
18. בחודש 5/11 הועלה שכר היסוד של התובע לסך 5,425 ₪. תוספת השעות הנוספות הגלובלית נותרה בשיעור 1,937 ₪, וכך שולם שכרו של התובע עד לסיום עבודתו.

המחלוקות

19. להלן המחלוקות העיקריות הטעונות הכרעה בהליך:
- א. מה היה היקף שבוע העבודה של התובע?
- ב. האם עבודת התובע הייתה כזו שלא אפשרה לנתבעת כל פיקוח על שעות עבודתו? בהתאם לכך – האם יש לקבוע כי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, אינו חל על התובע?
- ג. האם תוספת השעות הנוספות הגלובליות ששולמה לתובע החל מחודש 3/08 היא שכר רגיל, כגרסת התובע, או שמדובר בתשלום אמיתי של תוספת שעות נוספות גלובלית שניתן להכיר בו. במילים אחרות: האם לפנינו "הסדר שכר כולל" כאמור בסעיף 5 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, אם לאו.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

נסיבות שינוי אופן תשלום גמול שעות נוספות ב-3/08

- 1
- 2 20. כאמור, אין מחלוקת כי החל מחודש 3/08 שולמה לתובע תוספת שעות נוספות
- 3 גלובליות. הצדדים התייחסו לנסיבות שהובילו לשינוי בשיטת תשלום שכר
- 4 התובע.
- 5 21. גרסת התובע הייתה שהנתבעת יזמה את השינוי באופן תשלום גמול העבודה
- 6 בשעות נוספות, וטענה בפניו כי אין זה כלכלי עבורה לשלם לו שעות נוספות לפי
- 7 דיווח. לפיכך הודיעה לו הנתבעת באופן חד צדדי על הפחתה בהכנסתו החודשית,
- 8 באופן שאם עד לחודש 2/08 השתכר כ-6,450 ₪, החל מ-3/08 ישתכר סך 5,800
- 9 ₪ בלבד.
- 10 22. גרסת הנתבעת היא כדלהלן: הנתבעת גילתה בחודש 2/08 שהתובע מדווח דיווחי
- 11 שקר לגבי שעות עבודתו. התובע הוזמן לשיחה ועומת עם נתונים שעלו מאיכון
- 12 הטלפון הנייד שלו, שהצביעו על כך שהוא היה בביתו בשעות בהן דיווח כי ביצע
- 13 עבודה. התובע התרגז וטען כי הוא מבצע את עבודתו במהירות והעיקר
- 14 שהעבודה מתבצעת, וממילא אין לנתבעת כל אפשרות לפקח על שעות עבודתו.
- 15 לפיכך התובע הציע כי ישולם לו תשלום גלובלי בעד שעות נוספות. הנתבעת
- 16 הסכימה להצעה, ולפיכך החלה לשלם לתובע ממשכורת חודש 3/08 תוספת
- 17 גלובלית בעד שעות נוספות.
- 18 23. הנתבעת טענה עוד כי ההעלאות שקיבל התובע בשכרו, לרבות העלאה בתוספת
- 19 השעות הנוספות הגלובליות, היו בשל הוספת חנויות במסלול הסדרנות של
- 20 התובע.
- 21 24. לטעמינו, אין מדובר בגרסאות סותרות ואנו סבורים שיש אמת הן בגרסת התובע
- 22 והן בגרסת הנתבעת, כמפורט להלן.
- 23 25. באשר לנסיבות שינוי אופן תשלום גמול השעות הנוספות לתובע, אנו מקבלים
- 24 את גרסת הנתבעת, כפוף לכך שאיננו סבורים שהוכח שהתובע הוא זה שהציע
- 25 את הסדר השעות הנוספות הגלובלי. להלן טעמינו:
- 26 26. גרסת הנתבעת, כפי שפורטה לעיל, נתמכה בעדויותיהם של עדי הנתבעת בוריס,
- 27 גמליאל כהן (גמליאל), חשב החברה ומר שמחה בש, בעל החברה.
- 28 27. גמליאל העיד שהוא שאל את בוריס כיצד הוא מצליח לפקח על שעות עבודת
- 29 התובע בסדרנות, ובוריס השיב שאין הוא יכול לבדוק, שהוא מאמין לתובע והוא
- 30 חותם על דיווחיו מבלי לבדוק אותם. גמליאל העיר לבוריס שזו אינה התנהלות

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 תקינה ושעליו להימנע מאישור שעות שאין הוא יכול לאשרן. גמליאל המשיך
2 לשלם לתובע על פי דיווחיו עד שגילה שהדיווחים אינם אמיתיים, וזאת על סמך
3 איכוני הטלפון הסלולרי של התובע. גמליאל הזמין את התובע לפגישה
4 בנוכחותם של בוריס ובעל החברה, מר בש.
5 28. מר בש העיד כי הוא דובר רוסית והוא הציג בפגישה את נתוני האיכון לתובע
6 ודרש הסבר לדיווחי שעות העבודה שסותרים את נתוני האיכון. עדי הנתבעת
7 מעידים על כך שהתובע התרגז, התפרץ וצעק שהוא עובד בזריזות "ומה אכפת
8 לכם שאני גומר את העבודה מוקדם בכל החנויות והולך הביתה. העבודה
9 מבוצעת, וזה העיקר". הם מעידים כי התובע הוא זה שהציע את הסדר תשלום
10 תוספת שעות נוספות גלובלי.
11 29. בחקירתו הנגדית אישר התובע כי התקיימה פגישה כמתואר על ידי הנתבעת.
12 התובע גם אישר שנטען כלפיו שהוא הציג דיווחים שקריים. להלן דברי התובע
13 בחקירתו הנגדית בעניין זה:
14 **"ש. האם אתה זוכר שהייתה פגישה במשרדים של הנתבעת**
15 **והיו שם בוריס, שמחה, גמליאל והראו לך אינפורמציה**
16 **מטלפון סלולרי ואמרו לך שלפי האינפורמציה הזאת אתה**
17 **אומר שעבדת בשעות שהסלולרי מראה שהיית בבית בזמן**
18 **שטענת שעבדת?**
19 **ת. כן הייתה פגישה כזאת".**
20 30. בהמשך העיד התובע כי הרגיש ש"אם הם חושבים שאני גנב גונב מהם שיתנו לי
21 מכתב ואני מוכן לעזוב". בכך יש אישור לגרסת הנתבעת כי הוטחה בתובע
22 האשמה כי הוא מדווח דיווחי שעות עבודה שאינם אמת. בהמשך עדותו נשאל
23 התובע:
24 **"ש. נכון שהסיבה שהסכמת לשעות נוספות גלובליות זה**
25 **בגלל גמליאל ושמחה אמרו לך שהם לא מוכנים יותר לסמוך**
26 **על רישומי השעות שלך?**
27 **ת. אני הסכמתי מסיבה פשוטה מאוד, אם אני נשאר בעבודה**
28 **אני לא מוכן שיקראו לי גנב...."**
29
30 ובהמשך:
31

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 ש. נכון שבפגישה הזאת אתה צעקת על האנשים שם מה
2 אכפת לכם, אתם יודעים שאני עושה את העבודה טוב ואני
3 מסדר הכל ושמחה יודע שאני מסדר הכל מה אכפת לכם
4 באיזה שעות אני עושה את זה?
5 ת. לא צעקתי על אנשים כי אז הייתי עולה חדש. אני לא
6 צעקתי על אף אחד, לא קראתי לאף אחד אבל כמה פעמים
7 קמתי ואמרתי תנו לי מכתב אני אעזוב.
8 ש. חוזר על השאלה.
9 ת. השיחה הייתה כזאת למה אני מתחיל לעבוד בשש בבוקר
10 ולא בשבע. כן אמרתי את הדברים האלה."
11
12 31. התובע אישר בחקירתו הנגדית גם את טענת הנתבעת לפיה העלאות בשכר
13 שקיבל ניתנו לו עקב הוספת חנויות למסלול הסדרנות שלו:
14 "ש. נכון שלפעמים היו שינויים בהיקף הסדרנות שלך,
15 הוסיפו חנות או הורידו חנות?
16 ת. כן.
17 ש. נכון שכשהוסיפו לך חנות, העלו לך את השעות הנוספות
18 הגלובליות?
19 ת. כן. רשום בתלושים".
20
21 32. סיכומו של דבר הוא שהתובע בחקירתו הנגדית אישר את עדות עדי הנתבעים
22 באשר לנסיבות שהביאו לשינוי במתכונת תשלום גמול עבודה בעד שעות נוספות
23 לתובע בחודש 3/08, וכן את הסיבה לשינויים בשיעור התוספת. הסייג היחיד
24 לעניין אימוץ גרסת עדי הנתבעת הינו שהגם שהתובע הסכים להסדר של תשלום
25 שעות נוספות גלובלית על רקע טענת הנתבעת שאין היא יכולה לפקח על שעות
26 עבודתו בסדרנות, לא ניתן לקבוע, כטענת הנתבעת, שהתובע הוא זה שהציע
27 הסדר זה. מדובר על הסדר שהוצע והוסכם על דעת שני הצדדים.
28 33. בהתאם לכך, אנו דוחים את עדותו של התובע בחקירתו הנגדית לפיה הסדר זה
29 לא היה מוסכם עליו. התובע כלל לא התייחס לשיחה האמורה בתצהירו למרות
30 שהיא פורטה בכתב ההגנה ונטען בו במפורש כי היה מדובר בהסדר מוסכם

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 באשר לסך תוספת השעות הנוספות הגלובליות. לפיכך הכחשת התובע בחקירתו
2 הנגדית את טענת הנתבעת כי מדובר בהסדר שהיה מוסכם על התובע, הינה עדות
3 כבושה ולא מהימנה.
- 4 34. אנו רואים לנכון להתייחס לטענת התובע לפיה הנתבעת לא הרימה את הנטל
5 להוכיח כי התובע הגיש דיווחי שעות עבודה שקריים. אכן הנתבעת לא הוכיחה
6 זאת. אך היא הוכיחה כי היא טענה זאת כלפי התובע, וכי העלאת טענה זו הייתה
7 ברקע ההסדר המוסכם בדבר תשלום שעות נוספות גלובליות.
- 8 35. מן האמור לעיל לא עולה שיש לשלול את עדות התובע לפיה נאמר לו כי אופן
9 תשלום השעות הנוספות על פי דיווח "אינו כלכלי" לנתבעת. אנו מקבלים את
10 עדותו של התובע כי דברים אלה נאמרו לו, שכן יש הגיון בעדות זו: מעסיק
11 שמשלם בעד שעות נוספות מרובות, כאשר הוא סבור שיש לו קושי לעקוב אחר
12 שעות עבודתו של העובד, עשוי באופן הגיוני לחשוב שמדובר בהסדר שאינו כלכלי
13 עבורו.

המחלוקת בעניין שעות עבודתו של התובע

- 16 36. קביעת ממצאים לגבי היקף שעות העבודה של התובע נדרשת בשל כך שאחד
17 התנאים לבחינת חוקיות הסדר של שעות נוספות גלובלי הינו שההסדר הינו הוגן
18 וסביר כך שבממוצע, וכמכלול מקבל העובד לכל הפחות תמורה שוות ערך לזו
19 המגיעה לו מכוח חוק שעות עבודה ומנוחה (נע 23402-09-15 אוריאל ברד נ.
20 קנסטרו בע"מ (מיום 28.2.17) להלן: "עניין ברד").
- 21 37. להלן נכריע במחלוקות בין הצדדים באשר לשעות עבודתו של התובע בכל אחד
22 מימי השבוע, אך ניתן לומר באופן כללי מעיון בתצהיריהם של התובע ושל
23 בוריס, שאין מחלוקות לגבי העובדות הבאות:
- 24 א. התובע עבד בימים א' עד ו'.
- 25 ב. ככלל, ימי העבודה של התובע התחילו ב-00:06 בבוקר (אם כי לגבי ימי א'
26 התובע טוען שתחילת עבודתו הייתה ב-00:06).
- 27 ג. היו ימים בהם לא התבצעה חלוקת סחורה. בימים אלה התובע ביצע רק
28 "סדרנות" ולא נדרשה עבודתו כ"עוזר נהג".

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- ד. היו ימים בהם ביצע התובע חלוקה וסדרנות. שעות העבודה של התובע
בימים אלה היו תלויות בשאלה אם החלוקה התבצעה בירושלים בלבד
או שהתובע נסע עם בוריס לביצוע חלוקה מחוץ לירושלים.
- ה. בימי א' לא הייתה חלוקה. התובע ביצע רק סדרנות.
- ו. בימי ב' תמיד הייתה חלוקה החל מ-00:06 בחנות כל-זול, ולאחר החלוקה
התובע יצא לבצע סדרנות. בהמשך היום התובע פגש את בוריס ובוצעה
חלוקה וסדרנות נוספת.
- ז. בימי ג' התובע התחיל את יום עבודתו בסדרנות. אין מחלוקת שהיו ימי
ג' בהם התבצעה גם חלוקה והיו כאלה בהם לא התבצעה חלוקה. כאשר
בוצעה חלוקה התובע פגש את בוריס בשעת צהריים והם נסעו לבצע
חלוקה.
- ח. בימי ד' התובע החל את עבודתו בסדרנות. אין מחלוקת כי היו ימי ד'
בהם לא הייתה חלוקה.
- ט. בימי ה' התובע התחיל את יום עבודתו בסדרנות. אין מחלוקת על כך
שלפחות ברוב ימי ה' בוצעה חלוקה (לטענת התובע – תמיד).
- י. בימי ו' ביצע התובע סדרנות בשלוש חנויות ועבד בין שתיים לשלוש
שעות.
38. המחלוקות בין הצדדים בקשר להיקף שעות העבודה של התובע מתמקדת
בנקודות אלו:
- א. מה היה אורך יום עבודתו של התובע בימים שלא הייתה בהם סדרנות?
התובע טוען שבימים אלה עבודתו הסתיימה, בתלות ביום, בין 00:15 ל-
00:17, ואילו הנתבעת טוענת שבימים אלה התובע סיים את עבודתו
בשעה מוקדמת הרבה יותר.
- ב. מהשוואת תצהירי התובע ובוריס עולה שקיימת מחלוקת באשר לשעת
סיום העבודה בימי ב'. לטענת התובע העבודה הסתיימה בין 00:16 ל-
00:18 ועל כן חישב התובע את תביעתו לפי ממוצע של 11 שעות ביום
בהנחה שממוצע שעת הסיום ביום ב' היה ב-00:17. בוריס טען בתצהירו
ששעת הסיום הייתה בין 00:16-00:15.
- ג. לגבי ימי ג', אין מחלוקת, כאמור, שהתובע ביצע סדרנות מ-00:06 עד
צהריים. אף אין מחלוקת שהיו ימי ג' בהם התובע סיים את עבודתו עם

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 סיום מסלול הסדרנות. המחלוקת נובעת מכך ש**בוריס** טען שפעמיים
2 בחודש לא בוצעה חלוקה בימי ג' והתובע עבד רק בסדרנות וסיים את
3 יום עבודתו עם סיום עבודת הסדרנות. בשתי הפעמים האחרות בוצעה
4 חלוקה, כאשר פעם בשבוע החלוקה בוצעה באזור קרית ארבע, ואז בוריס
5 היה מחזיר את התובע לביתו בשעה 18:00-19:00, ופעם אחת החלוקה
6 בוצעה בירושלים, ואז התובע סיים את יום עבודתו בשעה 17:00. התובע
7 טען, כי ככלל, הוא סיים את יום עבודתו בימי ג' בין השעות 16:00 ל-
8 20:00, אך הוא מודה שהיו מקרים שבהם סיים את יום העבודה לאחר
9 ביצוע עבודת הסדרנות, לטענתו כאשר הייתה חסרה סחורה או מסיבה
10 אחרת. לעניין זה התובע העיד בתצהירו כי "היו מקרים בהם הייתה
11 חסרה סחורה או סיבות אחרות שבשלן לא יכלנו לפזר את הסחורה ולכן
12 לאחר שהייתי מסיים את העבודה בסדרנות בבוקר הייתי הולך הביתה".
13 ד. גם לגבי ימי ד' אין מחלוקת שהיו ימים בהם לא הייתה חלוקה בימי ד'
14 וכי התובע הלך הביתה לאחר סיום מסלול הסדרנות. לגבי ימי ד' בהם
15 הייתה חלוקה, התובע טען כי סיים את עבודתו בשעה 16:00 ודווקא
16 בוריס טען שבאותם ימים התובע סיים את עבודתו בשעה 17:00, מכיוון
17 שהחלוקה בוצעה מחוץ לירושלים בימי ד'. חריג לכך היה, לדברי בוריס,
18 כאשר בסוף מסלול החלוקה סופקה סחורה לחנות "בית חסד יחיאל",
19 שאז התובע ביצע סדרנות וסיים את עבודתו בשעה 18:00.
20 ה. יום ה: כאמור, אין חולק שבדרך כלל בוצעה חלוקה בימי ה' והמחלוקת
21 מתבטאת בכך שלטענת התובע יום עבודתו הסתיים בשעה 18:00 ואילו
22 לטענת בוריס בחלק מימי ה', כאשר החלוקה בוצעה באזור בית שמש,
23 הוא החזיר את התובע לביתו בשעה 17:00 אך היו ימי ה' בהם בוצעה
24 חלוקה מצומצמת בירושלים, ואז התובע סיים את עבודתו בשעה 14:00.
25 39. בקביעת ממצאינו על סמך עדויות הצדדים, אנו לוקחים בחשבון את המסקנות
26 הבאות:
27 40. ככלל, בית הדין לוקח בחשבון שיש קושי לבסס ממצאים על עדותו של התובע
28 בשים לב לכך שהנתבעת גוללה באופן מפורט את גרסתה בכתב ההגנה באשר
29 לנסיבות שהובילו להסדר תשלום השעות הנוספות הגלובליות החל מחודש
30 2/08, אך התובע כלל לא הזכיר בתצהירו את השיחה שהתקיימה בחודש 2/08

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 בינו לבין גמליאל, מר בש ובוריס, והודה בקיומה ובתוכנה רק בחקירתו הנגדית.
2 כמו כן, עובדות מסוימות בתצהירו של התובע התבררו כלא נכונות. כך, התובע
3 טען כי בימי ה' ביצע סדרנות בנווה יעקב אך בחקירתו הנגדית אישר את טענת
4 בוריס בתצהירו כי הוא לא ביצע סדרנות בנווה יעקב.
- 5 41. לא ניתן לשאוב תמיכה לגרסת התובע מעדותו של העד מטעמו, מר מיכאל
6 ברזוק, שהתבררה כמוגזמת ולא מדויקת. עד זה טען בתצהירו כי הוא והתובע
7 עשו סדרנות ב-27-23 חנויות ביום, אך התובע בחקירתו הנגדית אישר כי ביצע
8 סדרנות ב-12 חנויות ביום לכל היותר (עמ' 16, שורות 2-1).
- 9 42. יש לנקוט זהירות בביסוס ממצאים מדויקים על עדותו של בוריס, בשים לב לכך
10 שבחקירתו הנגדית אישר שאינו זוכר בוודאות אלא רק "בערך" את שעות
11 העבודה בכל יום, הואיל ומאז חודש 1/14 הוא אינו משמש כנהג בשל מצבו
12 הרפואי. עם זאת, התרשמנו שבוריס השתדל לדייק בעדותו ולא ניסה להטות
13 את האמת. הדבר ניכר בין היתר מכך שלגבי ימים מסוימים הוא טען ששעת
14 סיום עבודתו של התובע הייתה מאוחרת אף מזו שהתובע טען לה.
- 15 43. בשים לב לאמור לעיל, אנו קובעים כדלהלן:
16
- 17 **ימים בהם לא הייתה סדרנות:**
- 18 44. לגבי שעות עבודתו של התובע בימים בהם לא התבצעה חלוקה, אנו סבורים
19 שגרסת הנתבעת לפיה יום עבודתו של התובע הסתיים בשעה מוקדמת יותר
20 מהשעות להן טען התובע, עדיפה.
- 21 45. המחלוקת בלטה לגבי ימי א', בהם אין מחלוקת שלא הייתה חלוקה אלא
22 סדרנות בלבד:
- 23 46. התובע בתצהירו טען שסיים את עבודת הסדרנות בשעה 14:00-14:30 ונסע
24 הביתה, ומשם המשיך לעבוד עד השעה 16:00-17:00. לטענת התובע, הוא הוציא
25 את כל ההזמנות שקיבל מהלקוחות שבחנויותיהם עשה סדרנות ודיווח על
26 פרטיהן לבוריס. פעמים רבות, לטענתו, הוא המשיך לקבל שיחות טלפון בקשר
27 להזמנות מהלקוחות, למשל, כאשר התבקשו שינויים בהזמנות.
- 28 47. בוריס הכחיש בתצהירו מכל וכל את עדות התובע בעניין זה. לדברי בוריס,
29 התובע דיווח לו על סיום עבודתו בשעה 11:00. התובע לא עסק בהזמנות או
30 במכירות, ולא היה מוסמך לעשות כן, ואף לא יכל לעשות כן בשל כך שאינו יודע

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 עברית. כל שעשה התובע הוא להעביר לבוריס מידע ועדכונים על מצב המוצרים
2 במדפים, ובהתאם למידע זה בוריס היה יכול לבצע הזמנה, שהחלטה עליה אינה
3 טכנית אלא כרוכה בהפעלת שיקול דעת מסוים, כפי שמוסבר בתצהירו של
4 בוריס.
- 5 48. כפי שעלה מחקירתו הנגדית של התובע, לצורך הגנה על גרסתו בתצהירו הוא
6 טען שגם הוא, כמו בוריס, שימש כסוכן, וזאת בנוסף לעבודתו כעוזר נהג
7 וכסדרן. אלא שזוהי עדות כבושה שאף סותרת את המוסכמות שנרשמו בהליך,
8 לפיהן התובע עבד כעוזר נהג וכסדרן בלבד (מוסכמה מס. 2 בדיון המוקדם).
- 9 49. בהתאם לכך, אנו סבורים שבתצהירו התובע ניסה באופן מלאכותי להאריך את
10 יום העבודה בימים בהם הוא ביצע סדרנות בלבד, והדבר בא לידי ביטוי בטענה
11 שבמשך כשעתיים או שלוש שעות בכל יום א' הוא המשיך לעסוק בביתו בעבודה
12 הקשורה ל"הזמנות". איננו מקבלים גרסה זו. כפי העולה מן העדויות, גם לאחר
13 סיום עבודת הסדרנות, כאשר התובע היה כבר בביתו, הוא עדכן בשיחה טלפונית
14 את בוריס במידע שהוא אסף.
- 15 50. אנו מודעים לכך שבוריס אמר בחקירתו שלדעתו התובע סיים את עבודתו ביום
16 שלא הייתה חלוקה ב-11:00, ו"לפעמים התקשר ב-14:00 להוסיף הזמנה"
17 (עמוד 26, שורה 7), ואולם אין בכך כדי לכרסם בעדותו של בוריס, שהסביר
18 בהמשך שהתובע לא קיבל הזמנות אלא העביר לו דיווחים (עמוד 26, שורה 29).
19 בוריס חזר בעדותו על כך שהוא קיבל דיווח מהתובע על סיום עבודת הסדרנות
20 בשעה 11:00 או 11:30, ולא ב-14:00 או 14:30, והוסיף כי הוא יכול היה לקבל
21 טלפון בשעה 14:00 ש"משהו השתנה פתאום" (עמ' 26, שורות 28-31). עם זאת,
22 בוריס לא שלל אפשרות ש"יכול להיות" שהתובע ביצע סדרנות נוספת לאחר
23 שדיווח לו (עמ' 26, שורה 33), אך "כעקרון הוא עשה דיווח אחרי שסיים
24 סדרנות" (עמ' 26, שורה 34).
- 25 51. איננו מתעלמים מכך שקיימים דיווחי נוכחות של התובע משנת 2010 שבהם
26 בוריס חתם על דיווחי נוכחות לפיהם התובע סיים את ימי העבודה בהם לא
27 הייתה סדרנות בשעה 17:00. התובע בסיכומיו טוען שיש לתת משקל מכריע
28 לראיות אלה ולהעדיף על עדותו של בוריס. ואולם, איננו סבורים שיש לתת
29 משקל מכריע לרישומים אלה, שכן מדובר בחמישה חודשים בתחילת שנת
30 2010, שבהם ישנן חתימות של בוריס ליד דיווחי השעות של התובע, ואילו ביתר

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 דיווחי השעות של התובע שהוגשו לבית הדין לא קיימת חתימה של בוריס. גם
2 לגבי הדו"חות משנת 2010, ניכר מהם שככלל, על פי הדיווח המצוין בהם, ימי
3 העבודה של התובע לא הסתיימו לפני השעה 17:00, וזאת אף מעבר לגרסת
4 התובע עצמו, שהודה שלעיתים בימי א' יום עבודתו הסתיים ב-16:00 ומכל
5 מקום לפני 17:00, לעיתים בימי ג' הוא הלך הביתה לאחר ביצוע מסלול
6 הסדרנות ולעיתים בימי ד' סיים בשעה 15:00. בוריס טען בעדותו שהוא חתם
7 על דיווחי התובע ללא פיקוח. אכן תמוה מדוע בוריס חתם על דיווחים אלה
8 לאחר השיחה משנת 2008 שבעקבותיה החל להשתלם לתובע גמול גלובלי בעד
9 שעות נוספות, בשים לב לכך שקיבל הנחיה מגמליאל שלא לעשות כן. ואולם
10 היעדר הסבר לכך אינו מניע אותנו להעדיף את גרסת התובע על יסוד דיווחי
11 השעות של מספר חודשים החל מתחילת שנת 2010, מהנימוקים שפירטנו.
12 בהקשר זה ראוי לציין כי בוריס לא עומת בחקירתו הנגדית באופן ספציפי עם
13 כרטיסי הנוכחות משנת 2010 שעליו חתם, ולא נשאל מדוע חתם עליהם לאחר
14 השיחה מחודש 2/08 (ראו פרוטוקול עמוד 25, שורות 32).
- 15 52. בוריס עמד בחקירתו הנגדית על גרסתו לפיה קיבל דיווח מהתובע על סיום
16 עבודתו בסדרנות בימים שלא הייתה בהם חלוקה בשעה 11:00-11:30
17 (פרוטוקול עמ' 26, שורות 27-34). במקום אחד אחר (לגבי יום ג') שהתובע עשה
18 סדרנות עד 11:00, 12:00, אך לאחר מכן הוסיף כי בהמשך היום הוא פגש את
19 התובע והם נסעו לחלוקה.
- 20 53. בהתאם לכך, אנו קובעים כממצא שבימים שבהם התובע ביצע סדרנות בלבד
21 התובע עבד שבע שעות עבודה. בקביעת ממצא זה אנו מאמצים את עדותו של
22 בוריס לפיה, ככלל, קיבל דיווחים על סיום הסדרנות בסביבות שעה 11:30. עם
23 זאת, בוריס לא שלל אפשרות שהתובע ביצע סדרנות נוספת לאחר מכן. כמו כן
24 אנו רואים לקבוע כי הפעולות הנוספות שהתובע ביצע בתיווך מידע לבוריס
25 בעניין מצב הסחורה בחנויות ועדכון שינויים בבקשות של הלקוחות, הייתה
26 כרוכה בשעת עבודה נוספת (לא בהכרח רציפה).
- 27
- 28 **ימי ב'**
- 29 54. לעניין המחלוקת לגבי שעת סיום העבודה בימי ב', אנו מעדיפים את גרסת
30 הנתבעת לפיה יום עבודתו של התובע הסתיים בין 15:00 ל-16:00. הטעמים
31 להעדפתנו הם, מעבר להעדפה הכללית של מהימנות עדותו של בוריס על

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

1 מהימנות עדותו של התובע, שהתובע אישר שלפחות בחלק מימי ב' הסיבוב השני
2 של החלוקה והסדרנות כללה סדרן נוסף (בדרך כלל העד מיכאל ברזוב) ואנו
3 מאמצים את עדותו של בוריס בתצהירו לפיה הוא היה מסייע בסדרנות כדי
4 לחסוך זמן. בהתאם לכך, נחשב את שבוע העבודה של התובע לפי יום עבודה
5 שמתחיל ב-6:00 ומסתיים ב-15:30.

6

7

ימי ג'-ד'

8 55. בית הדין מאמץ את עדותו של בוריס לפיה פעמיים בחודש בימי ג' ו-ד' בוצעה
9 חלוקה ופעמיים בחודש לא בוצעה חלוקה.

10 56. באשר לשעת סיום העבודה בימי ג' בהם בוצעה חלוקה: לטענת בוריס העבודה
11 הסתיימה בימי ג' בין 18:00 ל-19:00 בדרך כלל, אך בעדותו הודה שבמקרים
12 חריגים הם יכלו לחזור בשעה 20:00. לעומת זאת התובע טען בתצהירו שטווח
13 השעות בהן סיים את עבודתו בימי ג' היה בין 20:00-16:00. בחקירתו הנגדית
14 טען שהחזרה ב-20:00 הייתה רק פעם בחודש כאשר ביצעו חלוקה בקרית ארבע
15 (עמ' 14, שורות 10-11). בהתאם לכך נראה לבית הדין לחשב את שעות העבודה
16 של התובע בימי ג' כיום עבודה שהחל בשעה 6:00 והסתיים ב-19:00. חישוב כזה
17 אמנם אינו לוקח באופן ספציפי את ההסכמה כי לפחות במקרים חריגים עבודת
18 התובע הסתיימה ב-20:00, אך אין הדבר מקפח את התובע שטען לטווח שבין
19 16:00-20:00.

20 57. אשר לימי ד', בשים לב לגרסת התובע כי בדרך כלל סיים את עבודתו בשעה
21 16:00 ולעדות בוריס כי שעת סיום עבודת התובע הייתה 17:00, אנו מאמצים
22 את גרסתו של בוריס וקובעים שבימי ד' בהם הייתה חלוקה התובע סיים את
23 עבודתו בשעה 17:00. בוריס הוסיף כי לעיתים שעת סיום העבודה נדחתה ל-
24 18:00 בימים בהם בסוף מסלול החלוקה ולאחר החזרה לירושלים, התובע ביצע
25 סדרנות בחנות "חסד יחיאל" (אשר כונה בתצהיר התובע "חסד האל"), אך אנו
26 מעדיפים את עדות התובע לפיה היום בו ביצע סדרנות בתום מסלול החלוקה
27 בחנות זו היה יום ה'.

28

29

30

31

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

ימי ה'

- 1
2 58. אנו מאמצים את עדותו של בוריס לפיה לעיתים החלוקה בימי ה' הייתה
3 מצומצמת. כן אנו מאמצים את עדותו של בוריס שלעיתים לא הייתה חלוקה
4 בימי ה'. בהתאם לכך, נחשב יום ה' אחד בחודש כיום שהסתיים בשעה 17:00,
5 יום ה' אחד בחודש הסתיים בשעה 18:00 (כאשר בוצעה סדרנות בחנות "חסד
6 יחיאל"), יום ה' אחד בחודש הסתיים ב-14:00 ויום ה' אחד בחודש הסתיים
7 בשעה 12:00.
- 8 59. הצדדים נחלקו בשאלה אם הייתה לתובע הפסקה. מקובלת עלינו עמדת
9 הנתבעת כי התובע היה רשאי ליטול הפסקה במסגרת מסלולי הסדרנות שלו.
10 התובע אישר בחקירתו הנגדית ש"אף אחד לא היה מפריע לי לקחת הפסקה"
11 (עמ' 15, שורה 15). לפיכך נפחית מהשעות שקבענו לעיל לעניין שעת התחלה
12 וסיום עבודה, חצי שעת הפסקה ביום, למעט ימים בהם התובע ביצע סדרנות
13 בלבד. התובע טען בעדותו כי הוא לא היה לוקח הפסקות. אנו מקבלים עדות זו
14 לגבי ימים בהם ביצע סדרנות בלבד, שכן היה לתובע עניין לסיים מוקדם את
15 עבודתו, שממילא הייתה קצרה ביחס לימי עבודה בהם הייתה גם חלוקה.
- 16 60. בהתאם לממצאים שקבענו, בחודש רגיל התובע ביצע בארבעת השבועות
17 המלאים שנכללו בו, מספר שעות עבודה כדלקמן:
- 18 א. ימי א' – 28 שעות (7 שעות בכל יום א').
19 ב. ימי ב' – 36 שעות (9 שעות עבודה נטו לאחר ניכוי חצי שעה הפסקה).
20 ג. ימי ג' – 14 שעות בשני ימי ג' בהם אין חלוקה, 25 שעות בשני ימי ג' בהם
21 הייתה חלוקה).
22 ד. ימי ד' – 14 שעות בשני ימי ד' בהם אין חלוקה, 21 שעות בשני ימי ד' בהם
23 הייתה חלוקה.
24 ה. ימי ה' – $7 + 7.5 + 10.5 + 11.5 = 36.5$ שעות.
25 ו. ימי ו' – 10 שעות.
- 26 61. התוצאה מביאה לכך שב-24 ימי עבודה מתוך ימי עבודה שהתובע עבד בחודש,
27 הוא עבד 184.5 שעות, קרי: ממוצע של 46.12 שעות שבועיות. לכך יש להוסיף
28 מספר שעות עבודה שנעבדו מעבר ל-24 ימים בכל חודש. המינימום הינו שני ימי
29 עבודה נוספים, אך בחודשים בהם 31 ימים (שהם שבעה מתוך שנים עשר) ייתכנו
30 שלושה ימי עבודה נוספים. כמובן שבתלות בימי השבוע שבהם נופלים הימים

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

1 הנוספים, יכול החישוב בחודש מסיים לעלות או לרדת, לאור ההתפלגות של
2 שעות עבודה התובע בימי השבוע. אך ניתן לבצע חישוב ממוצע של הוספת 0.35
3 של שבוע רגיל של 46.12 שעות עבודה כך שבממוצע יש להוסיף 16 שעות ל-184.5,
4 וכך להגיע למסקנה, אותה אנו קובעים כממצא, כי בחודש עבודה נתון התובע
5 עבד 200.5 שעות.

המחלוקת בעניין תחולת חוק שעות עבודה ומנוחה

6
7
8 62. מקובלת על בית הדין עמדת התובע כי חוק שעות עבודה ומנוחה חל על התובע.
9 הנתבעת לא הרימה את הנטל להוכיח היעדר כל יכולת פיקוח על שעות עבודה
10 התובע, כנדרש בחוק שעות עבודה ומנוחה.

11 63. הנתבעת טענה באמצעות עדיה שהיה לה פיקוח על עבודת התובע, אך לא על
12 שעות עבודתו. כלומר, על פי גרסת הנתבעת היא יכלה לוודא שעבודת התובע
13 בוצעה, שכן לולא בוצעה היא הייתה מקבלת תלונות מלקוחות הנתבעת. ואולם
14 לטענת הנתבעת היא לא יכלה לדעת באלו שעות ביצע התובע את עבודתו, באיזו
15 מסלול הוא ביצע את עבודתו, מתי הוא היה בהפסקה וכיוצא בזה.

16 64. במחלוקת זו עמדתנו כעמדת התובע, ולהלן נימוקינו:

17 65. סעיף 30(א)(6) לחוק שעות עבודה ומנוחה קובע כי החוק לא יחול על "עובדים
18 שתנאי עבודתם ונסיבותיה אינם מאפשרים למעסיק כל פיקוח על שעות העבודה
19 והמנוחה שלהם".

20 66. הפסיקה בעניין זה ברורה: לא כל עבודה שמבוצעת מחוץ לחצרי המעסיק היא
21 עבודה שאין לגביה כל יכולת פיקוח, כנדרש בסעיף 30(א)(6) לחוק שעות עבודה
22 ומנוחה.

23 67. לא ניתן לומר שלנתבעת לא הייתה "כל" יכולת פיקוח על שעות עבודתו של
24 התובע. העובדה שהתובע נקרא לשיחת בירור בשל כך שהנתבעת גילתה לטענתה
25 כי התובע דיווח שעות עבודה לא נכונות, ובדקה את אמיתות דיווחיו באמצעות
26 איכון מכשיר הטלפון שלו, שולל את עמדת הנתבעת. מעבר לכך, התובע נהג
27 לדווח לבוריס על סיום שעות עבודתו בסדרנות, וכך הייתה לנתבעת יכולת לדעת
28 מהן שעות עבודתו של התובע.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

המחלוקת בשאלה אם תוספת השעות הנוספות הגלובלית ששולמה לתובע הייתה

שכר עבודה או תוספת אמיתית בעד גמול עבודה בשעות נוספות?

68. לאחר שקבענו ממצאי עובדה באשר לנסיבות שקדמו לשינוי בשיטת תשלום "השעות הנוספות" לתובע החל מ-3/08, ובאשר לשעות עבודתו של התובע בפועל, יש להכריע במחלוקת העיקרית בהליך זה: האם תוספת השעות הנוספות הגלובלית ששולמה לתובע החל מ-3/08 היא "שכר עבודה", אם לאו?

69. התובע טוען כי אין להכיר בתוספת השעות הנוספות הגלובליות כתוספת אמיתית בעד עבודה בשעות נוספות, בנימוק שהכרה כזו נוגדת את הוראת סעיף 5 לחוק הגנת השכר.

70. סעיף 5 לחוק הגנת השכר קובע:

"עובד שחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951, חל לגביו, ונקבע לו שכר הכולל תשלום בעד שעות נוספות, או הכולל דמי חופשה, תמורת חופשה או פדיון חופשה כאמור בחוק חופשה שנתית, תשי"א-1951 – רואים את השכר שנקבע כשכר רגיל בלבד, אלא אם כן נקבע אחרת בהסכם קיבוצי לגבי תשלום בעד שעות נוספות או גמול עבודה במנוחה השבועית וההסכם אושר לעניין זה על ידי שר העבודה".

71. הנתבעת טוענת כי ההסדר בעניין גמול עבודה בשעות נוספות גלובליות אליו הגיעו הצדדים לגבי התקופה החל מ-3/08, הינו הסדר אמיתי ולא פיקטיבי. לעניין זה טוענת הנתבעת כי לא מתמלא בתובע התנאי ש"נקבע לו שכר הכולל תשלום בעד שעות נוספות", אלא נקבעה הפרדה ברורה בין השכר לבין גמול השעות הנוספות, ואין מדובר ב"הסדר שכר כולל", אלא בהפרדה אמיתית בין שכר לבין שעות נוספות, בגין עבודה בשעות נוספות שבאמת התבצעה. לעניין זה מסתמכת הנתבעת על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בדב"ע מד/34-3 דוד אלון נ. בנק ישראל, פד"ע טז 76).

72. במחלוקת זו עמדתנו כעמדת התובע, ולהלן טעמינו:

73. התנאים להכרה בהסדר של גמול שעות נוספות גלובלי כתוספת אמיתית בעד עבודה בשעות נוספות, וכהסדר שאינו נוגד את הוראות סעיף 5 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, נסקרו בעניין ברז הנ"ל. אחד מתנאים אלה הינו שמתקיים מעקב אחר השעות הנוספות בהן מועסק העובד בפועל.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

74. חלק הארי של תקופת העבודה הנדונה בהליך זה היה לאחר תיקון 24 לחוק הגנת השכר, שמכוחו התחייב רישום מדוקדק של השעות הנוספות שהתובע ביצע בפועל. תנאי זה לא התקיים לגבי התובע. הנתבעת העבירה לתובע במסגרת גילוי מסמכים את כרטיסי הנוכחות בעבודה של התובע שצורפו כנספח ד' לתצהירו, אך אין מדובר ברישום אמיתי של שעות עבודת התובע. כפי הנראה, מדובר ברישומים של התובע שמרביתם לא אושרו על ידי הנתבעת (כאמור, למעט חמישה דיווחים מתחילת שנת 2010), ושאינם משקפים את שעות עבודתו של התובע בפועל, בהתאם לטענות הנתבעת שאת מרביתן קיבלנו. תלושי השכר שהנתבעת הנפיקה עבור התובע אינם כוללים ציון של שעות העבודה בפועל, לרבות שעות נוספות בפועל, אותן עבד התובע בכל חודש.
75. על פי קביעתנו, התובע ביצע כ-14.5 שעות נוספות בחודש, כאשר 11 מהן הן בשיעור 125% ו-3.5 הן בשיעור 150%. על פי שכר בשיעור 5,000 ₪, המשמעות היא שהתוספת האמיתית בעד השעות הנוספות הייתה צריכה להיות בסך של כ-510 ₪. העובדה שהסכום ששולם לתובע ב-3/08 בסך 1,400 ₪, תומכת בגרסת התובע כי מדובר למעשה בשכר ולא בתוספת בעד עבודה בשעות נוספות. המסקנה הנובעת מכך היא שהחלוקה בין השכר לבין תוספת השעות הנוספות הגלובליות הייתה מלאכותית.
76. גם אם הסכמת הצדדים לפני 3/08 הייתה כי שכרו הרגיל יהיה 5,000 ₪ וישולמו לו שעות נוספות לפי דיווח, הרי שבפועל, העובדות עליהן העיד בוריס בעניין שעות עבודתו של התובע היו ידועות לנתבעת, שכן יש לייחס את ידיעתו של בוריס, הממונה על התובע, לנתבעת. בהתאם לכך, אף לפני 3/08, נראה כי החלוקה בין שכר לבין שעות נוספות לא הייתה מעוגנת בעובדות הקשורות לשעות העבודה האמיתיות של התובע. נראה איפוא, כי אימוץ עדותו של בוריס על ידינו והעדפת גרסתו על פני גרסת התובע באשר לשעות העבודה של התובע, פועלת דווקא לחובת הנתבעת במישור המשפטי.
77. אנו סבורים כי העובדה שמר בש אמר לתובע כי "אין זה כלכלי" עבור הנתבעת לשלם לתובע על פי דיווחי התובע, תומכת אף היא במסקנה כי גם אם היה ניסיון של הנתבעת לשוות לתנאי העסקתו של התובע שקדמו ל-3/08, מראה של חלוקה בין שכר רגיל לבין שעות נוספות, בפועל הנתבעת עברה משיטה אחת של תשלום "שעות נוספות" שלא על פי שעות העבודה הנוספות האמיתיות של התובע

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 לשיטה שניה של תשלום "שעות נוספות" שלא על פי שעות העבודה הנוספות
2 האמיתיות של התובע, ולמעשה מה שהתרחש היה הפחתת שכר. ההפחתה
3 כשלעצמה הייתה מוסכמת, אך לפנינו הסדר שחל עליו סעיף 5 לחוק הגנת
4 השכר, בהיות ההסדר שנעשה עם התובע הסדר שכר הכולל שעות נוספות. היעדר
5 ההלימה בין הגמול הגלובלי ששולם לתובע לבין מספר השעות הנוספות שהוא
6 עבד למעשה מביא למסקנה שלפנינו, למעשה, "שכר הכולל גמול עבודה בשעות
7 נוספות".
- 8 78. קביעתנו לפיה התובע אישר את טענת הנתבעת שהעלאות בתוספת גמול עבודה
9 בשעות נוספות ניתנו לתובע כאשר נוספו לו חנויות, אינה סותרת את מסקנתנו,
10 שכן בהיעדר הבחנה אמיתית בין שכר עבודה לגמול עבודה בשעות נוספות,
11 הגדלת רכיב השעות הנוספות עקב הוספת משימה אינה מרפאה היעדר הבחנה
12 זו. מכל מקום, עובדה זו אינה גורעת מאי התקיימות התנאי להכרה בהסדר
13 הגמול הגלובלי שעניינו במעקב אחר ורישום מדויק של שעות העבודה בפועל,
14 כנדרש לצורך הכרה בהסדר שעות נוספות גלובליות.
- 15 79. אנו ערים לטענת הנתבעת שאין להניח שהייתה מסכימה להעסיק פועל בסדרנות
16 בשכר רגיל בסכומים המתקבלים מחיבור שכרו הרגיל כפי שנרשם בתלושי
17 השכר עם תוספת השעות הנוספות הגלובלי, אך התוצאה שקבענו מתחייבת
18 ממטרות משפט העבודה המגן כפי שנסקרו בעניין ברד.
19
- 20 **התביעה להפרשי שכר**
- 21 80. לאור האמור לעיל, יש לקבל את תביעת התובע להפרשי שכר באופן חלקי, תוך
22 זיכוי התובע ב-14.5 שעות נוספות בכל חודש לפי שכר שכולל את שכר היסוד
23 ותוספת השעות הנוספות הגלובליות. על פי חישובנו, מתוך 14.5 שעות נוספות,
24 מוצדק בממוצע לחשב 11 מהן כשעות 125% ו-3.5 מהן כשעות 150%.
- 25 81. להלן חישוב גמול השעות הנוספות הגלובלי המגיע לתובע:
- 26 יא. לתקופה מ-3/08 עד 10/10, שבו סך השכר ותוספת השעות הנוספות
27 הגלובליות עמד עד 6,412 ₪: נחלק סך 6,412 ב-186 ונקבל סך 34.47
28 כשכר שעת. בגין 11 שעות של 125% זכאי התובע ל-474 ₪ לחודש ובעד
29 3.5 שעות של 150% זכאי התובע ל-181 ₪ לחודש, סך הכל 655 ₪
30 לחודש, ובסך הכל 4,585 ₪ עבור שבעה חודשים.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

- 1 יב. לתקופה מ-11/08 עד 4/09 בה סך השכר ותוספת השעות הנוספות
2 הגלובלית של התובע היה 6,780 ₪, נחלק סך זה ב-186 ונקבל שכר שעותי
3 בסך 36.45 ₪. בגין 11 שעות של 125% זכאי התובע ל-501 ₪, ובעד 3.5
4 שעות לפי 150% זכאי התובע ל-191 ₪, סך הכל 692 ₪ לחודש ו-4,152
5 ₪ עבור ששה חודשים.
- 6 יג. לתקופה מ-5/09 עד 2/10 שבה סך שכר היסוד ותוספת השעות הנוספות
7 הגלובליות של התובע היה 6,950 ₪, נחלק סך זה ב-186 ונקבל שכר שעותי
8 בסך 37.36 ₪. בגין 11 שעות של 125% זכאי התובע ל-514 ₪ ובעד 3.5
9 שעות לפי 150% זכאי התובע ל-196 ₪, סך הכל 710 ₪ לחודש ו-7,100
10 ₪ עבור עשרה חודשים.
- 11 יד. לתקופה מ-3/10 עד 5/11 שבה סך שכר היסוד ותוספת השעות הנוספות
12 הגלובליות של התובע היה 6,937 ₪, נחלק סך זה ל-186 ונקבל שכר שעותי
13 בסך 37.29 ₪. בגין 11 שעות של 125% זכאי התובע ל-513 ₪ ובעד 3.5
14 שעות לפי 150% זכאי התובע ל-196 ₪, ובסך הכל 709 ₪ לחודש ו-10,635
15 ₪ עבור חמישה עשר חודשים.
- 16 טו. לתקופה מ-5/11 עד לסיום עבודת התובע בה סך השכר ותוספת השעות
17 הנוספות הגלובלית הייתה 7,362 ₪, נחלק סך זה ב-186 ₪ ונקבל שכר
18 שעותי בסך 39.58. עבור 11 שעות של 125% זכאי התובע ל-544 ₪ ובעד 3.5
19 שעות של 150% זכאי התובע ל-208 ₪, ובסך הכל 752 ₪ לחודש ו-24,816
20 ₪ עבור שלושים ושלושה חודשים.
- 21 82. סך גמול שעות נוספות המגיע לתובע, אם כך, הינו 51,388 ₪.

22

23

התביעה להפרשי פיצויי פיטורים

- 24 83. השכר הקובע שעל פיו חושבו פיצויי הפיטורים ששולמו לתובע לא כללו סך
25 1,937 ₪ שקבענו שדינו כדין שכר. התובע עבד 152 חודשים. לפיכך מגיעה לו
26 השלמת פיצויי פיטורים בסך 24,535 ₪.
- 27 84. אנו דוחים את תביעתו של התובע להכליל רכיב פרמיה בסך 405 ₪ במשכורתו
28 הקובעת שכן מקובלת עלינו טענת הנתבעת כי מדובר בהרחבת חזית. אמנם,
29 התובע טען בכתב התביעה לשכר קובע בסך 7,900 ₪, אך לא טען כי רכיב
30 הפרמיה הינו רכיב פיקטיבי, והעניין לא נדון בהליך. התובע מיקד את טיעונו

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

1 ברכיב גמול עבודה בשעות נוספות גלובלי. מדובר ברכיב ששולם למשך חודשים
2 אחדים בלבד לפני סיום עבודת התובע בסך 300 ₪, ואין מקום להכלילו בשכר
3 הקובע לפיצויי פיטורים.

התביעה להפרשי פנסיה

4
5
6 85. התובע טען בכתב התביעה לתחולת צו ההרחבה ב"ענפי המלאכה והתעשייה".
7 הנתבעת הכחישה טענה זו. צו ההרחבה בענפי המלאכה והתעשייה משנת 1980
8 חל על מעסיקים שאצלם מועסקים לא יותר מ-20 עובדים. אמנם ענף "המזון"
9 מפורט בתוספת לצו בה מפורטים הענפים שעליהם חל צו ההרחבה, אך התובע
10 לא הוכיח את מספר העובדים המועסקים על ידי הנתבעת.

11 86. בהתאם לכך נזכה את התובע בהפרשי פנסיה בגין תוספת השעות הנוספות
12 הגלובלית ששולמה לו החל מ-3/08, בהתאם לשיעורי ההפרשות שנקבעו בצו
13 ההרחבה להסכם בדבר ביטוח פנסיוני מקיף במשק, קרי: 0.833% בשנת 2009,
14 1.66% בשנת 2009, 2.5% בשנת 2010, 3.33% בשנת 2011, 4.16% בשנת 2012,
15 5% בשנת 2013 ו-6% עבור חודש 1/14.

16 87. בשנת 2008 סך השכר שלא הופרש עליו לגמל הינו בסך 12,032 ₪, ולתובע מגיע
17 פיצוי בסך 100 ₪. בשנת 2009 סך השכר שלא הופרש ממנו לגמל היה 22720 ₪
18 ומגיע לתובע פיצוי בסך 377 ₪. בשנת 2010 סך השכר שלא הופרש ממנו לגמל
19 הינו 23,270 ₪ ומגיע לתובע פיצוי בסך 581 ₪. בשנת 2011 סך השכר שלא הופרש
20 ממנו לגמל הינו 23,244 ₪ ומגיע לתובע פיצוי בסך 851 ₪. בשנת 2012 סך השכר
21 ממנו לא הופרש לתובע לגמל הוא 23,244 ₪ ומגיע לתובע פיצוי בסך 967 ₪.
22 בשנת 2013 סך השכר ממנו לא הופרש לתובע לגמל הוא 23,244 ₪ ומגיע לתובע
23 פיצוי בסך 1,161 ₪. בגין 1/14 מגיע לתובע פיצוי בסך 116 ₪, ובסך הכל 4,153
24 ₪.

התביעה לפדיון חופשה

25
26
27 88. התובע טוען כי מגיעים לו הפרשי פדיון חופשה בסך 1,033 ₪. תביעה זו מקובלת
28 עלינו באשר היא נובעת מאי הכללת רכיב גמול השעות הנוספות הגלובלי בבסיס
29 התשלום.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

התביעה להפרשי דמי הבראה

89. התובע זנח תביעה זו בסיכומיו ואנו מורים על דחייתה.

התביעה לפיצוי לדוגמה בגין תלושי שכר פגומים

90. התובע טוען כי יש לפסוק לו פיצוי לדוגמה על פי סעיף 26א' לחוק הגנת השכר בשל כך שרכיב "תוספת השעות הנוספות הגלובלי" הוא פיקטיבי, וכן בשל כך שאין בתלושי המשכורת רישום של מספר ימי עבודה, מספר שעות עבודה, מספר השעות הנוספות. כן נטען כי קיימים רכיבים לא ברורים.

91. סמכותו של בית הדין לפסוק פיצוי לדוגמה קמה כאשר מעסיק מפר ביודעין את הוראת סעיף 24(ב) לחוק הגנת השכר, אשר מחייבת מעסיק להנפיק לתובע תלוש שכר בכל חודש ומסדירה את הטעון רישום בתלושים כאמור בתוספת לחוק.

92. בענייננו קמה לבית הדין סמכות לפסוק לתובע פיצוי לדוגמה מכיוון שאכן תלושי השכר שלו אינם כוללים רישום של שעות עבודתו של התובע והשעות הנוספות שביצע. מדובר בתלושי שכר שאינם עומדים בהוראת סעיף 24(ב) לחוק הגנת השכר למשך תקופה ארוכה, והנתבעת לא סתרה את החזקה, אשר קמה בנסיבות העניין, כי מדובר בהפרה "ביודעין" של הוראות החוק.

93. הסמכות לפסוק פיצוי לדוגמה, כמו גם היקף הפיצוי, הינם בשיקול דעתו של בית הדין. לעניין זה יש לשקול את חומרת ההפרה ומשכה, השאלה אם נגרם לעובד נזק, לתום ליבם של הצדדים ולתכלית ההרתעתית (עע 28228-03-15 לוקס נ. זיסמן (מיום 31.10.16)).

94. אנו סבורים שנסיבות ענייננו מצדיקות הפעלת הסמכות לפסוק פיצוי לדוגמה, שכן אי פירוט ימי ושעות עבודה של עובד, וכן שעות נוספות, הוא הפרה חמורה של הוראות החוק, הואיל ומדובר בעובד שחל עליו חוק שעות עבודה ומנוחה. מדובר בהוראה שמטרתה לאפשר לעובד מעקב אחר שעות עבודתו ולעמוד על זכויותיו.

95. אשר לתום ליבם של הצדדים – אנו סבורים כי אין לומר שהנתבעת נהגה בחוסר תום לב חמור שכן למרות קביעתנו כי מדובר בהסדר שכר כולל לפי סעיף 5 לחוק הגנת השכר, תשלום תוספת שעות נוספות גלובלית כתחליף לתשלום שעות נוספות לפי שעות העבודה הנוספות בפועל, היה מעוגן בהסכמת הצדדים, ושיעור

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

1 התוספת שנקבעה עלתה במידה משמעותית על היקף העבודה בשעות נוספות
2 שביצע התובע. לפיכך, אין מקום להחמיר עם הנתבעת על פי שיקול זה.
3 96. בנסיבות העניין אנו רואים לפסוק לתובע פיצוי לדוגמה בגין הנפקת תלושים
4 בניגוד לסעיף 24(ב) לחוק הגנת השכר בסך 15,000 ₪. בקביעת סכום זה אנו
5 לוקחים בחשבון שהתכלית ההרתעתית שביסוד הסמכות לפסוק פיצוי לדוגמה
6 בגין תלושי שכר מפריס לא תצא חסרה בשל כך שאנו פוסקים לתובע גמול
7 עבודה בשעות נוספות מאחר שקיבלנו את טענתו שהסדר השעות הנוספות
8 הגלובליות אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה להכרה בו.

9

10 התביעה לפיצוי לדוגמה לפי חוק עבודה לעובד

11 97. החלטנו לדחות תביעה זו שכן בעת תחילת עבודתו של התובע טרם נחקק חוק
12 הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002, ואילו השינויים בתנאי ההעסקה
13 של התובע באו לידי ביטוי בתלושי השכר של התובע, ועל כן אין הם בגדר "שינויי"
14 בתנאי העסקתו לפי האמור בסעיף 3(3) לחוק.

15

16 סוף דבר

17 98. התביעה מתקבלת חלקית. הנתבעת תשלם לתובע את הסכומים הבאים, בצירוף
18 הפרשי הצמדה וריבית מיום 1.2.14 עד לתשלום בפועל:

19 א. גמול עבודה בשעות נוספות בסך 51,388 ₪.

20 ב. הפרשי פיצויי פיטורים בסך 24,535 ₪.

21 ג. פיצוי בגין הפרשה לפנסיה בחסר בסך 4,153 ₪.

22 ד. פדיון חופשה בסך 1,033 ₪.

23 ה. פיצוי לדוגמה לפי סעיף 26א לחוק הגנת השכר בסך 15,000 ₪.

24 99. בשים לב לכך שתביעת התובע התקבלה בחלקה אך לאו דווקא בשל אימוץ
25 גרסתו בשאלה היקף שעות עבודתו, אנו רואים לפסוק לתובע שכ"ט עו"ד בסך
26 5,000 ₪.

27

28

29

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 15737-08-14

1 100. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה תוך 30 ימים מיום המצאת פסק
2 הדין לצדדים.

3
4 ניתן היום, א' ניסן תשע"ז, (28 מרץ 2017), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

5
6 "ההחלטה נחתמה בידי נציגי הציבור ועותק נמצא בתיק בבית הדין. לצדדים מופץ עותק בחתימה
7 אלקטרונית של השופט לבדו".
8

דניאל גולדברג, שופט

נציג ציבור

נציג ציבור

9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23